

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 6. MAJA ROKU 1800. we WTOREK.

z Wiednia dnia 26. Kwietnia.

Gazeta dzisiejsza Dworka ogłasza co następuje:

Generał *Melas* podług raportów przez niego od dnia 11. do 17. Kwietnia z *Madonna di Savona*, *Varragio*, i *Safello* przyflanych, jest w ciągu dalszych działań wojennych w kraju *Ripiera* i przeciw *Genui*.

Nieprzyjacieli czyni wszędzie najmocniejszy odpor, a w iedney pod dniem 11. pomiędzy *Logareto* i *Monte-Fajale* zasłęły potyczce, tylko przez męstwo naszych wybornych grenadyerów i dobre użycie bagnetów mogli być do cofnienia przymuszonym. Jeden szef brygady, wielu officerów z sztabu głównego nieprzyjacielskiego i do 60 żołnierzy zostało wtey okazji zaiętych w niewolę, nawet sam Generał *en chef Massena* był w niebezpieczeństwie dostania się wsród zamieszania w ręce nasze, i z trudnością był przez swoich wyratowanym.

Tegoż samego dnia F. M. L. *Elsnitz* na gorze *St. Giacomo* był atakowany przez nieprzyjacielskiego Generała dywizyi *Souchet*, którego jednak ze stratą odparł.

Równie tegoż samego dnia forpoczty F. M. L. *Kaim* zostały atakowane pod *Chaumont* przez jeden oddział wojska z *Briançon* pod komendą G. *Turreau* przybyły, nieprzyjacieli został jednak i tu odpartym.

Dniem wprzód na dniu 10. powiodło się nieprzyjacielowi z pomocą wielkiej mgły, uderzyć niespodzianie na brygadę G. *Ulm* w gorze *Sette Pani* rozłożoną, i z tego ją spędzić stanowiska, lecz F. M. L. *Elsnitz* sciągnął tę brygadę do siebie w *St. Giacomo*.

Na dniu 12. o godzinie 10. z rana, brygady naszego lewego skrzydła były atakowane przez nieprzyjaciela w różnych punktach z największą natarczywością i udało się mu wyprzeć z najwyższych punktów *Armetta* regiment *Terzy*, i batalion *Reiskiego*, jakkolwiek wprzód wiele nayszapalczywszych ataków nieprzyjacielskich odpartych zostało. Ogień trwał od godziny 10 z rana aż do nocy,

z znaczną stratą z obojey strony. Brygada G. *Sticker* utrzymała się w stanowisku swoim.

To zdarzenie przywiodło G. *Melas* do sciągnięcia dnia 13 na wzgórkach *Arbizola* i gorze *Neggiano* brygady *Busy* i *Latterman*, dla uderzenia potym na nieprzyjaciela z siłą skoncentrowaną.

Nieprzyjacieli starał się atak ten uprzędzić i zaraz dnia 14 w wieczor G. *St. Julien* był atakowany od frontu przez Francuzów w liczbie 4 tysięcy z góry *Armetta* przybyłych, w tymże samym czasie nieprzyjacieli starał się osadzić *Safello* 2 tyłkami ludźmi, dla zagrożenia G. *St. Julien* od tyłu i zaskrzydła.

Lecz Generał ten pomimo powtórnego ataku utrzymał się w swoim stanowisku, a na dniu 15 wyruszyły naprzód cztery brygady *Busy*, *Brentona*, *Bellegarde*, i *Sticker*, tak iż lewe skrzydło armij stanęło w *Monte Lodrino*, szrodek w *Stella St. Giustina*, a prawe skrzydło z brygady grenadyerów złożone na wzgórkach *Arbizola*.

Nieprzyjacieli o godzinie 2 po południu uderzył z zwyczajną sobie natarczywością, na obydwie skrzydła, lecz został odparty przez brygady GG. *Latterman*, *Busy*, i *St. Julien*, a ta uporeczywa bitwa skończyła się aż w wieczor o godzinie 9.

Na dniu 15. nieprzyjacieli był wypartym z *Safello*, a G. *Melas* poprowadził wspomniane brygady ku *Armetta*, pomiędzy innemi wysłał regiment *Stuari* do *Monte Fajale* dla połączenia się z wojskami F. M. L. *Hohenzollern* w *Monte Bajone* stojącemi.

Wspomniony F. M. L. na dniu 13. znajdował się w *Lavezara*, a forpoczty jego stały blisko *S. Pietra d' Arena*. W całej tey okolicy lud powiększey części uzbroił się przeciw nieprzyjacielowi, a że F. M. L. *Ott* posunął się aż do *Calvari* w *Bisagno*, a forpoczty jego od *Cretto* aż do *Quinto* nad morzem są rozciągnięte, przeto z takowey naprzeciw *Genui* skoncentrowaney pozycyi, trzeba na dalsze wiadomości od G. *Melas* oczekiwać.

Mm

z Londynu dnia 17. Kwietnia.

Odbieramy listy z Lizbony pod dniami 9. t. m. te nie donoszą jeszcze o rozpoczętej wojnie Hiszpanij z Portugaliją. Wiadomość o oparowanej jedney nadgraniczney fortecy Portugalickiej niepotwierdziła się. W teraźniejszym składzie rzeczy Hiszpania dozna wielkich trudności tak w wykonaniu obrotów wojennych, iako też względem zakładania magazynów, nie będzie ona mogła w żaden sposób obejść się bez nich, jeżeliby chciała wkroczyć przez Alentejo prowincją nieurodzayną i zupełnie z żywności ogołoconą; Prowincye połnocne są bronione przez trudne do przebycia wąwozy. Artykuły przymierza między Rosyją a Portugaliją zawartego, chociaż mogły niepodobać się Dworowi Madryckiemu, nie powinny być jednakże zdziwiać tak istotney w jego systemacie zmiany. Król Hiszpański niemniej jest złączony przez związki polityki, iak przez związek krwi z Dworem Lizbońskim. Tym to podwoynym związkiem należy jedynie przypisać i ową długą cierpliwość Dworu Madryckiego znoszącego bez ukarzenia się przebywanie floty naszej w porcie Lizbony, i owe starania jego względem oddalenia kroków nieprzyjacielskich Francyi od kraju z Anglią sprzymierzonego. Wszakże o zaszczytach teraz kłótniach między Hiszpanią i Portugaliją poset Rosyjski w Lizbonie doniośł urzędownie do Londynu.

Bydź może iż traktat z Rosyją dał pochop Francyi do nowego nalegania iżby Hiszpania wypowiedziała wojnę Portugalij, i dla tego pierwsza kazała kilku regimentom wyruszyć ku granicy. Według podobnych do prawdy domysłów, wojna którą zagrożona jest Portugalia, nie będzie mieć znacznych wypadków.

Z tym wszystkim nie można nieprzyznać, iżby takowe położenie okoliczności niepociągało za sobą niedogodnych nam wypadków, gdyż przymusza nas do wystawienia sił, iakie Dwór nasz winien swemu sprzymierzeńcowi w przypadku nieprzyjacielskiej na niego napaści. Siły te mają być od 8000. ludzi, korpus naszego wojska które teraz znajduje się w Lizbonie niedochodzi do 1500. Wiadomość o bliskim ataku przybywszy w ten czas gdy wojska nasze były w Torbay, sprawiła, iż flotta one wioząca, iakiejkolwiek mogłoby być iey przeznaczenie, wysadzi je do Lizbony. Kontyngens przyrzeczone Portugalij od Pawła I. składa się z 6000. Przebywanie wojsk Rosyjskich w Jersey, postawi tego Monarchę w stanie dopełnienia w sam czas swych przyrzeczeń.

Los Włoch zaczyna się wyjaśniać. Wiemy

już prawie z pewnością, że Cesarz skłonił się do utroczyśtego uznania praw, iakie Król Sardynijski miał do krajów które przed wojną posiadał. Takowy pośtepek jest bez wątpienia wypadkiem rezolucyi przedsięwziętej od Dworu Wiedeńskiego, który przyrzekł wspólnie działać z nami i niezawierać oddzielnego pokoju. Król Neapolitański, jeżeli mamy dać wiarę wiadomościom z Francyi przybyłym, uwiadomił Konklawe, iż Papież zadnych z strony jego nie dozna przeszkód w wniesciu do Rzymu iako panujący. Wiadomo także iż Dwór nasz zawarł z Portą traktat, na mocy którego obiedwie strony zaręczają sobie nie zawierzać oddzielnego pokoju.

Znaczne zaszczyty odniani w kommandzie floty naszych. Lord Bridport i Lord Duncan otrzymali swoje dymisye. Pierwszego zastąpi tymczasowo w kommandzie P. Gardner, a P. Cotton będzie dowodził flotą kanałową; zapewniam że kommandą tej floty jest ofiarowana Hrabiemu St Vincent, i że ten obejmie ją, jeżeli przyjdzie do zdrowia. Lord Duncan nie dopuszczając przez lat 4 nieprzyjacielskich okrętów na morze pólnocne, i powiększywszy marynarkę Angielską przez przyłączenie floty Hollenderskiej, oddał się do Szkocyi swej oyczyny i zdaie się iż tak długo tylko pozostał w Londynie, dopóki dom w którym mieszkać ma, przygotowanym dla niego nie będzie.

Nowe wsiadanie wojsk na okręty w Deal i innych portach, przygotowane jest na przyszły tydzień, nie masz jeszcze pewności czyli te wojska udadzą się w tę stronę co i dwie ostatnie wyprawy, lub czyli są przeznaczone do iakiej oddzielnej wyprawy.

Petycyje przeciwko Unij już są w drodze, inne nastąpią wkrótce za temi. Dwóch Aldermanów z których jeden nazwiskiem Howison przybyło z Dublina, dla podania Królowi petycyi w imieniu tego miała. Hrabstwo Longford podobną petycją przygotowywa. Można zapatrywać się na takowe kroki iako na ostatnie rślowania opozycyi, która konając jeszcze nieiakie ruchy okazuje. Gdyby nie nadzwyczajna stałość Rządu, zdrowy rozsądek nie byłby podobno wziął gory w tej tak ważnej sprawie nad przesadami miejscowemi i partykularnym interessem. Nie prawdzi się weale dotąd, iżby większość Irlandyi miała być przyazną Unij. Lord Castlereagh doniośł Parlamentowi, iż na dniu 8. Maja ważne rzeczy pod roztrząśnienie przyjdą; domyślają się, iż to będzie ratyfikacya projektu Unij przez Parlament Angielski, która będzie w tymże samym czasie podana w Dublinie. I dla tego to zapobiegając skutkom płonney nadziei oczę-

kuiących na przybycie *Francuzów*, i zamieszaniom odnawiającym się w niektórych Prowincjach, Rząd przedsięwzię wszelkie wojskowe ostrożności i jakie rozstrojenstwo, i większą część regimentów znajdujących się w *Irlandyi* ma niezwłocznie stanąć obozem.

Powrót do zdrowia *Xcia York* sporym idzie krokiem. Onegdaj już wychodził.

Rozchodzi się pogłoska, że jeden transportowy okręt z floty z *Deal* wyszły, został schwyty z 250 ludźmi na nim będącymi, i zaprowadzony do jednego z portów *Francyi*. Parlament *Irlandzki* odłożonym jest do dnia 8 Maja.

Generał *Stuart* wysłany jest do *Liorno*, gdzie także korpus *Kondeusza* udać się ma.

Wczoraj *G. Knox* przybył z *Francyi* do *Anglii*. — Cena pszenicy znówu unas znacznie w górę poszła. — *Pitt* bardzo jest urażony daną misją lordów *Bridport* przez Prezydenta admiralicyi lorda *Spencer*.

Dwór *Rosyjski* z powodu zmarłej Xiężniczki *Francuzkiej* *Adelaïdy* włożył żałobę na dwa tygodnie.

Sądząc z różnych szczegółów umieszczonych w rozmaitych naszych Gazetach, zdaje się być pewna, że *Sidney Smith* nieinaczej wszedł w ugodę z Generałem *Kleber*, tylko za zezwoleniem Lorda *Elgin* naszego Ambassadorsa w *Konstantynopolu*, którego wprzód uwiadomił o stanie rzeczy w tych okolicach. Ten ostatni (mówi kuryer *Londyński*) przewidział korzyść iaka wyniknie z prędkiego *Francuzów* z *Egiptu* uśtąpienia, to jest uwolnienie na zawsze wschodu od podobnych wtargnięć Republikantkich, i oddanie państwu *Ottomańskiemu* prowincyi, której strata stałaby się szczególnie dla *Konstantynopola* szkodliwą. Toż samo pismo dodaje: iż jedynie przez przejętą od armij *Egipskiej* korespondencyą Rząd odkrył pierwszy plan negocyacyi; odtąd zatrudniał się przeszkodzić iey skutkom, a gdy się dowiedział iż była rozpoczętą, wydał dalsze kilkakrotne rozkazy Lordowi *Elgin* i Lordowi *Keith*, iżby ci przeszkadzali wolnemu wyjściu *Francuzów* z *Egiptu*; lecz to już było po czafie. Rząd odebrał przez nowych kuryerów wiadomość, iż konwencya została zawartą, i że Lord *Keith* ratyfikując umowę *Sidneya Smith*, posłał rozkazy dla całej floty, iżby ta szanowała paszporta przez Kommodora wydane. Następnie rząd musiał odstąpić od przedsięwzięcia przeszkodzenia powrotowi armij *Francuzkiej*; lecz zapewniają że Lord *Elgin* odwołanym został.

Parlament.

Rozwagi nad rezolucyami stosownymi do zasad zjednoczenia *Irlandyi* z *W. Brytanią*

dla słabości *Pitta* do przyszłego poniedziałku są odłożone.

P. Rose obstawiał przy tym, aby powtórne przeczytanie billu poprawnego względem taksy na dochody aż do 8 dni odłożone zostało, gdyż potrzebą jest aby zrobione były niektóre w nim dodatki i odmiany przez czas świąt Wielkonocnych. Takowe odstąpienie od zwyczajów Parlamentowych dało powód do bardzo żywych sporów, i opozycya głośno skarżyła się na naruszenie konstytucyi.

Miałem zamiar (rzekł *P. Tierney*) żądać zniesienia całkowicie tej taksy, gdyż w żadnym kraju, który się wolnym mianuje, cierpią być nie może. Gdzież to na całym świecie jest zwyczajem, aby kupiec nie tylko swoy majątek, ale jeszcze swoy zysk roczny publicznie podawać musiał. Minister chce pod tym pieknym nazwiskiem poprawy, wcale nową taxę wprowadzić, podług której nawet taksy od domów na nowo 10 procentami podwyższone być mają, chociaż te w przeszłym billu wyraźnie umieszczonemi nie były, i dla tego to jest teraz wcale nowa taxa, która dopiero od wydziału całej izby podana być musi.

P. Johns: „Dziwięć z dziełeciu części mieszkańców w *Anglii* jest tego zdania, iż bill takowy godzien jest aby był spalonym.”

P. Percival dowodził, iż to jest też fama taksy, tylko przez nowe poprawy ma być ulagodzona.

Precz z całą taxą zawołał *P. Smith*. Nigdy środek takowy tracący inkwizycyą, w żadnym polerownym kraju nie mogłby być wprowadzony. Minister mogłby podobnież zrobić prawo, aby każdy kto stanu majątku swojego podać nie zechce, do więzienia w *Newgate* był wtrąconym.

John Smith. Nie jest rzeczą przyzwoitą korzystać z nieprzytomności ministra, dla spottwarzania billu iego, który tak był użytecznym iak każda rzecz od niego pochodząca zasługuje na szacunek.

Sheridan. Zmieniony bez zezwolenia Parlamentu bill, wprowadza nową taxę, dla czego żadnego kroku czynić nam należy lecz całkowicie bill ten odrzucić.

Tierney. „Nie jest to żadną chimera utrzymywać, iż jeżeli pewne punkta w billu zostaną tak iak są, kupcy narażonemi będą na niebezpieczeństwo być wystawionemi u pręgierza.”

Generalny Solicitor. Nasze rozwagi nie zdają się działy być rozważami poważnego zgromadzenia, lecz sesyją pełną szykan i podstępów klubu *Jakobińskiego*.

Nakoniec wniosek Pana *Rose* przeszedł 85 przeciw 2 kreskami.

z Paryża dnia 18. Kwietnia.

Generał Berthier przejechawszy okolice miała *Dijon* przybył do *Genewy* dla obecnienia wojsk nad granicą *Sabaudyi* rozłożonych.

Dowiadujemy się, iż we *Włoszech* kampania już otworzoną została. Wszakże Rząd jeszcze nie ogłosił żadnych urzędowych w tej mierze raportów.

Dzisiejszy Dziennik *Obrońców Ojczyzny* (bywsi Redaktor) ogłasza co następuje. „Ponieważ otwarcie kampanii sprawiło, iż siły *G. Mafseny* w okolicy *Genewy* skoncentrowane były, przeto korpus wojska na gorze *Cenis* znajdujący się (przez którą przejście jest z *Sabaudyi* do *Piemontu*) znacznie zostało osłabionym. Na gorze tej nie było tylko 100. ludzi. Nieprzyjaciół w liczbie 800 wkroczył do tego punktu, który potem od wojsk naszych opuszczonym został. Jeden patrol nieprzyjacielski zszedłszy z tej góry udał się do *Launenburg*, gdzie się jednak przez 12 godzin tylko bawił.

Dziennik z *Dijon* donosi. Kuryer z *Chambery* do kwatery głównej przybyły, okazał potrzebę posłania jeszcze jednej pułbrigady do *Sabaudyi*. Generał Adjutant *Hullin* wysłał kuryera do *Semur*, poczym pułbrigada w tej okolicy znajdująca się zaraz do *Lugdunu* wyruszyła. Zamierzam *Austriaków* mabydź wkroczenie ku *Chambery* i *Genewie*.

Nasza armia *Włoska* w całkowitości swojej wynosi 50 tysięcy ludzi. Otrzymała amunicję i żywność. Chorzy armij w cywilnych i wojskowych szpitalach wynoszą 18166 ludzi. W 10 dniach aż do dnia 21. Marca umarło z nich 103 ludzi.

Główna kwatera armij odwodowej z *Dijon* do *Genewy* przeniesioną będzie. Trzeba się ztąd domyslać, iż teatr wojny we *Włoszech* założonym zostanie.

Wszystkie członki terazniejszego Rządu w *Genewie* wzięli dymisję wśród terazniejszych okoliczności.

List z *Dijon* pod dniem 15 Kwietnia zawiera co następuje. „Codzień pomnażają się siły armij odwodowej. Nasze miasto napelnione jest wojskiem. Ciągłe maszerują przez nie nowe oddziały, które na 20 mil w około zostają rozłożone. Legion *Włoski* wynosi już przeszło 6 tysięcy ludzi. Konstrypcyjni ściągają ze wszystkich stron *Rzplty*. Podają liczbę ich już przeszło do 40 tysięcy. Broń przyłaną jest z manufaktur w *Forés*. Widok okazały armij odwodowej usprawiedliwia już nadzieję wszystkich *Francuzów*, którzy pokoiu żyją i ławę kochają.

Zawczoraj *Bonaparte* mianował *G. Lafne*

kommandantem gwardyi konsularney na miejsce *G. Murat* który do *Dijon* odjechał.

Urzednicy zdrowia w *Tulonie* i innych miejscach, gdzie lazarety i kwarantanny są założone, wyrokiem Konsulów nolic będą na pierśiach srebrny medal na troykolorowej wstążce. Na jednej stronie medalu znajduje się napis: *Rzplta Francuzka*, na drugiej *Zdrowie publiczne*.

Wiadomość względem zwołania ciała *Prawodawczego* była fałszywą.

W *Rouen* jedna Pani tamtejszemu Prefektowi pewne zarządzenia podała. Ten odpisał jej w następującym sposobie. „Czynisz *WPani* skargi przeciw Rządowi. Winienem *WPani* oddać sprawiedliwość, i otrzymasz ją. Uzasłasz się nad zwłoką, której doznasz. W przeciagu 24 godzin otrzymasz rozstrzygnięcie swojego interesu. Gdy jednak przez zasady dotychczasowego Rządu, a przez związki uszanowania i wdzięczności do familij *Pierwszego Konsula*, a mianowicie do Osoby jego jestem przywiązany, przeto nie mogę znościć tego, aby do domu moiego przychodzono, z oświadczeniem przeciwnych zdań i zasad. Przeto mam honor oznaymić *WPani*, iż kancelarya moja od dnia dzisiejszego jest dla *WPani* otwartą, ale drzwi mieszkania moiego będą dla niej zamkniętymi.

(Podpisano) *Beugnot*.

Wczoraj członki sądu względem ważności zdobyczow złożyły przysięgę przed ministrem sprawiedliwości. Na dniu 21 rozpoczną prace swoje, w jednym skrzydle pałacu *Thullerrie*.

Jak daleko kontrabanda wynajduje u nas sposoby szukania, można ztąd poznać, iż w tych dniach przez policją odkryta została wielka rura podziemna, za pomocą której wojskę z *Pafsy* do *Paryża* sprowadzano.

Obywatel *Bondier* wynalazł bardzo sztuczny sposób pisania na szkle, mający służyć kupcom i bankierom do zapisywania wexlow, gdyż wszelka fabrykacya w piśmie takowym jest niepodobna. Minister wewnętrzny *Lucyan Bonaparte*, posłał *Ob. Boudier* z powodu takowego wynalazku list bardzo podchlebny. Szkoda tylko, iż szkło stłuc się może, i nie tak łatwym jest do przesyłania.

Wielu emigrantów którzy do *Francyi* powrocili, zaciągają się do korpusu ochotników.

Minister *Talleyrand* był chorym przez kilka dni, lecz teraz zupełnie ozdrowiał *Bonaparte* odwiedzał go w czasie choroby.

Minister ten podał Radzie Stanu projekt, którego potrzebę przy każdej konstytucyi uczuwano, lecz nikt nie chciał go podać dla nieobrażenia zasad równości. Jest to myśl

promocyow i rangow w każdym wydziale administracyi. Minister okazuje potrzebę takowego ustanowienia, i niedostatkowi jego przypisuje złą administracyą w ciągu Rewolucyi. Minister zasady te przyrzucając do swego departamentu, podaje projekt postanowienia 4 stopniow dla agentow politycznych. 1.) Sekretarz legacyi drugiey klasy. 2.) Sekretarz legacyi pierwszey klasy. 3.) Minister pełnomocny. 4.) Ambassador. W ministerium interessow zagranicznych ma być Aspiranci, którzy na przemian w kancelaryi i przy poselstwach użytemi być mogą, czasem otrzymać powinni tytuł uczniow, i to będzie pierwsze stopień służby. Kilka lat potrzeba na jednym stopniu zostawać, aby na wyższy postąpić można.

General *Brune* pozostanie jeszcze w departamentach zachodnich, gdyż *Anglicy* mogliby mieć jeszcze projekta przeciw brzegom *Francuzkim*.

Zapewniają statecznie, iż *Buonaparte* odchodzi do armij odwodowej.

Pod *Nancy* utworzona będzie armia odwodowa od 22 tysięcy 700 ludzi pod komendą *G. Montrichard*.

Do robot około szanów pod *Kehl* założyć się mających 400 robotnikow z departamentu *Meurthe* przywołano. Departament ten musi także przytawić 12 tysięcy cennarow siano i 6 tysięcy worow owsa dla kawalerji.

Na dniu 14 minister wewnętrzny w towarzystwie *Ob. Duquesnoy* odwiedził *Prytaneum*. Bardzo był kontent z dawanych nauk w tym instytucie. Uczniom najpilniejszym przyrzekł dać nagrody w przeciągu trzech miesięcy, i kazać ich tańcować i muzyki uczyć.

Słychać, iż rząd ma zamiar wprowadzić znów niektóre z dawnych podatkow ubożnych.

Bertholet sławny Chymik który z *Buonapartem* był w *Egipcie* wynalazł pierwiastki kwasu soli i wkrótce da do wiadomości publiczney opis tego wynalazku.

Całkowite dzieła *Ob. Sieyera* wyjdą wkrótce z druku w *Strazburgu* u kłęgarczow *Trentel* i *Wurtz*; zajmować będą cztery Tomy in 8vo. Filozof ten sławny przez dzieła swoje uczone i rewolucyjne, był w tych dniach przedmiotem pewnego pojedynku. Dwie osoby, które sprzeczały się z sobą o cel zamiarow politycznych *Sieyera*, osadziły za rzecz naysprzeczniejszą użyć dowodow pistoletowych dla rozstrzygnięcia tak ważney materji; wyiechali więc obydwa do łasku *de Boulogne*, gdzie należycie jeden drugiego przekonał przestrześliwszy mu rękę i biodrę kulą.

Znaczna liczba Obywatelow *Paryzkich* zro-

biła potrzebne składki na umundurowanie i opatrzenie na drogę ochotnikow *Paryzkich* przez *G. Mathieu Dumas* organizowanych. Pomiedzy tak dobroczynnemi osobami, z których większa część po 1200 ludiorow ofiary zrobiła, znajduja się Obywatele *Bethune Chanois* Prefekt *Paryzki*, *Peregaux*, *Doumère* i inni.

Jest teraz kwestya względem ustanowienia intendentow lub Prefektow do marynarki; minister tego wydziału złożył nie dawno w Radzie Stanu rapport, w którym dowodzi konieczną potrzebę ustanowienia rzeczonych urzędnikow.

Ob. Delneufscour, członek Ciała Prawodawczego, kazał umieścić w monitorze list, w którym donosi, iż odkrycie komunikowane *Krolowi Angielskiemu* względem zniszczenia ogniem marynarki innych narodow, nie jest tajemnicą ani dla niego ani dla któregokolwiek z *Francuzow*, którzy już tego doświadczyli, i że to odkrycie należy do narodu, który może (mowi on) dać sam sobie radę, gdyby wolność miała popaść niebezpieczeństwu zagrożającemu.

Konsulowie wydali pod dniem 2 *Germinal* (14 *Kwietnia*) wyrok następujący: Art: I. Prezydenci Vice-Prezydenci i Sędziowie wszystkich Trybunałow Rzpltey, Kommissarze Rządu i Pisarze nosić będą ubiór czarny. Wszyscy, wyjąwszy Sędziow pierwsze go poparcia nosić będą na wszystkich ceremoniach publicznych płaszcz krotki kitykowy czarny z kołnierzem wywinionym, halsztuch batystowy zwieszony na piersi, kapelusz o trzech rogach z brzegami ku głowie kapelusza podniesionemi.

Art: II. Płaszcz Prezydentow, Vice-Prezydentow i Sędziow Trybunałow kassacyjnych, Kommissarza Rządu przy tymże Trybunale i przy nim będących zastępcow, będzie w około garniowany listwą z kitykij szkarłatney tej samej kołnierza szerokości, ta zaś szerokość ma być na jeden *decimetr*. Brzezi ich kapelusza będą przytwierdzone do głowy za pomocą złotych pętlów; sama zaś głowa kapelusza będzie ściśnięta sznurkiem złotym z takimże gazetem.

Art: III. Płaszcz Prezydentow, vice-Prezydentow i Sędziow Trybunałow appellacyjnego i Trybunałow kryminalnych, Kommissarzow rządowych i zastępcow przy tychże Trybunałach, będzie na około garniowany listwą z wstążki koloru niebieskiego szerokości kołnierza. Brzezi ich kapelusza będą przytwierdzone do głowy przez pętlę z czarnego aksamitu, głowa będzie ściśnięta aksamitką czarną z takimże guzem.

Art: IV. Płaszcz Prezydentow, vice-Prezy-

dentów i sędziów pierwszego poparcia, Kommissarzów rządowych zastępców przy tymże Trybunale, i Pisarzów Trybunałów wyższych, nie będzie miał żadnego garniowania. Brzegi kapelusza będą przytwierdzone do głów i sznurkami z czarnego jedwabiu, głowa kapelusza będzie opasana sznurkiem z jedwabiu czarnego.

Art: V. Odzwrotni wszyscy Trybunałów będą nosić w czasie odbywania obowiązku suknię koloru błękitnego narodowego, kamizelkę i spodnie czerwone, kapelusz stołowany z Francuzką i medal, którego wzór będzie poślany przez Ministra Sprawiedliwości. Medal ten również będzie u guzika sukni na troykolorowej wstędze.

Mowa którą miał *Chenier* na ostatniej sesji Trybunatu była w treści następującej.

„Nie sądziliście byż potrzebą, oznaczyć ielzcie sposobu odbywania sesyjow Trybunatu w czasie wakującego Prawodawczego Ciała; jednakże potrzebną jest rzeczą przytąpić do roztrząśnienia tej dosyć ważnej materji. Nie żałuję ja czasu w którym mieliśmy nieustające Prawodawstwo, które było, ielze tak powiedzieć można rękodzielnią ustaw. Wady iakie w tym względzie miała konstytucja Roku 3 były dostrzeżone przez Kommissją iedenastu mającą obowiązek tej redakcyi: lecz stateczny przykład trzech poprzednich zgromadzeń i niebezpieczeństwa pospolicie każdemu wznowieniu towarzyszące, nie pozwoliły dotąd żadnych czynić popraw za potrzebne uznanych. Konstytucja Roku 8 naprawiła ten zadawniony błąd, ograniczając czas trwania sesyjow Ciała Prawodawczego; lecz nie chciała niszczyć w czasie 8 miesięcy formy systemu Reprezentacyjnego, i sprzeciwiać się wyraźnie okazywanej woli ludu. Nadała ona Trybunatowi przyzwoitą rozległość. Gdyby proponowano sesyje codzienne; oparłbym się temu, ponieważ te dla ważnych materji pod rozwagę przychodzących, będąc niedogodnymi, wystawiałyby na sztych godność Trybunatu; lecz domagam się abyśmy mieli dwie sesyje na miesiąc. Wszak w roztrząsaniu ustaw, Trybunat nie tylko ma obowiązek byż pośrednikiem iako urzędowy obrońca Ludu; ale ma on ieszcze obowiązek podawania swoich życzeń względem mającej się na potym przedewziasć poprawy w Prawodawstwie, względem petycyi, które odbierać będzie, względem wszelkich nadużyciów władzy: iest to prawo, które się dla was stało obowiązkiem. Jakoż, kiedyżbyście go przyzwolicie dopełnić mogli, czy w czasie czteromiesięcznych Ciała Prawodawczego sesyjow? Wszak w ów czas wszystkie chwile nasze są

zajęte przez roztrząsanie projektów do prawa, a doświadczyliśmy wiele razy, iż nam zbywało na czasie. Potrzeba, iżby sesyje nasze były tak do siebie zbliżonemi, aby nie zgubić nici naszych rozważyć, a tak od siebie oddalone, iżby nasze opinie przyprowadzały do potrzebnej dojrzałości. Kształt odpowiedzialności uprościć; podatki na lepszych zasadach ugruntować, kłieć praw Cywilnych od 10 lat oczekiwaną przygotować, Instrukcyę publiczną odrodzić, te są ważne przedmioty które trokliwość waszą zajmować winny. Nie porzucając mieysce dla was od konstytucyi przepisanych, lud *Francuzki* widzieć was będzie zawsze zatrudnionych wielkimi okolicznościami pracami. A tak w czasie gdy Rada Stanu znajdującą się przy rządzie, będzie kreślić rys ustaw, wy będąc Radą ludu, obudzać będziecie opinią publiczną, i dzielnie wpływać do mających się napisać ustaw, tym to sposobem, przez owe szczęśliwe i szlachetne ubieganie się, dwie władze iednym duchem dobra ludu ożywione, walczyć z sobą będą. Nasze roztrząsania zawiadają nadzieie owych ludzi, którzy mniemają, iż przesady feodalne i religijne ożywiamy. Ich usiłowania nie zdolały wstrzymać umysłu ludzkiego w jego filozoficznym zawodzie, równie iak prześladowania na *Galileusz*u dokonane, nie potrafiły wstrzymać ziemi w iey biegu, ani iak pociski przeciw *Guttenbergowi* wymierzone nie zdolały ochronić przemocy od mioranych na nią za pośrednictwem sztuki Drukarzkiej pioronów. Lecz powie nam kto, czyliż nie należy się lękać, aby iaki uczyniony wniosek nie pociągnął za sobą smutnych wypadków. Dostrzegam ja, iż urządzenie wasze zawiera w tym względzie sposoby, zdadne zapobiec takowym nieprzyzwoitościom, a gdyby się te okazać miały, zawstydzilibyście w ow czas przez naganę waszą nieroztropnego mowcę. Niech się więc nikt nie obawia, iż wykonywając obowiązek na nas przez konstytucyą włożony zgromadzenia się czasami, spażniamy dzieło pokoju. Pokój! ten to iest, który w sobie iednoczy wszystkie pocieszające uczucia, to iest pierwszym i ogólnym życzeniem oświadczoneym przez Trybunat, on iest życzeniem wielkich zagrod potrzebujących rąk rolniczych, on iest życzeniem handlu, nakoniec on iest ogólnym hasłem, którego niszczenia się mieszkający od iednego końca Europy do drugiego wyglądają. Koniec podaniem projektu do wyroku. Trybunat dekretuje, iż będzie odbywał swoje sesyje 1go i 16go każdego miesiąca przez ciąg trwającej limity Ciała Prawodawczego.

Dowiadujemy się z *Nancy*, że gwałtowny pożar obroczył w perzynę sławne Huty szkła-

ne w *St. Quirin* w Departamencie *la Meurthe*, kantonie *Sarrebourg*. Straszny w ow czas wieher wfzytkie zewszad nachodzace uſiowania, uczyniſ nieużytecznemi. Te szklane Huty ktore razem czyniły niſy miasto na nowo zabudowane, żywiły do 40,000. ludzi w kraju piaszczystym i z wszelkiego sposobu żywienia ludzi ogołoconym.

Mowią o podróży pierwszego Konsula do *Dijon*, iako o wypadku w tych dniach naſtąpić mającym. Jeſt iuż nawet o niey wzmianka w piſmach urzędowych, iako to w odpowiedzi Generała *Dumas* do Obywatela *Frochet*, gdy pierwszy odbierał liſtę zapisujących ſię do korpusu ochotników. Generał *Dumas* dziękuje zapisującym ſię, iż przyspieszyli moment w którym korpus ochotników będzie mógł być Prezentowanym pierwszemu Konsulowi, natychmiast gdy ten przybędzie do *Dijon*. To co jeſt nayspewniejszego w tym momencie, jeſt to, iż część gwardyi konsularney znajdujące ſię w drodze. Dwadzieſcia koni należących do Ob. *Buonaparte* wyſzły iuż przedwczora do *Dijon*. Wojna jeſt teraz u nas haſem, gdy negocjacye pomyſlnego nieotrzymały skutku.

z *Bruxelli* d. 20 Kwietnia.

Od kilku dni w bywſzym *Belgium* widzieć ſię daie nadzwyczajne wojk poruszenie, z marszow i kontrmarszow nie można domyſleć ſię prawdziwego celu.

Uyſcie *Skaldy* ciągle jeſt przez ſtatki *Angielskie* blokowanym.

Wszyscy konſkrypcyini ſą ekwipowani i przed czasem żołd odbierają.

Dobra narodowe bardzo tanio ſą tu sprzedawane. Za przyczynę tego podają wojnę.

z *Hagi* dnia 22. Kwietnia.

W *Geldryi*, *Groningen* i *Overyſſel* ciągną rozmaite oddziały wojska pod komendą *G. Daendels*, dla doſtrzegania ieżeli *Anglicy* czego przeciw *Gröningen* nie przedſiewezmą.

Nasz Miniſtrer proponował Admirala *Meurer* i Kapitana *Hartsink* za komendantow naszych obronnych uzbrajań na morzu.

W *Eindhoven* w *Brabancyi Hollenderskiej* założony będzie oboz od 6. tyſięcy ludzi pod komendą *G. Barbon*.

z Kraju *Wirtemberskiego* dnia 18.

Kwietnia

Na dzień 29. nowe zgromadzenie ſtanow jeſt zwołane.

Reſkrypt Xiążęcia naszego pod dniem 2. t. m. wydany, uſkarża ſię mocno na wiele nieprzyſtoyności przez tajny wydział ſtanow popełnionych. Oskarża on Xiążęcia iż zamyſła o obaleniu konſtytucyi wysokim ſłowem swoim

Xiążęcym ſwięcie zaręczoney. Daley podaje objaſnienia względem ſpisku knowanego w naſtępującej treſci:

„Od dawnego iuż czasu przyſzło do wiadomości naszej, iż znayduie ſię tajemne ſprzyſiężenie dążące do ſprowadzenia nieſzczęśliwych skutkow przez gwałtowną rewolucyą, i do rozszerzenia na tak w wielu względach ſzczęśliwy kraj *Wirtemberski* i całe południowe *Niemcy* klęſk od wſtrząſnienia takowego nieodſtepných. Niechcieliſmy dać wiary takowym pogłoskom. Religia oycow naszych, konſtytucya kraiova uſzczęſliwiająca część mieszkancow, używanie prawdziwie obywatelskiey, a przez bytność ſtanow polityczney wolności, ktora nigdy z wolnością przez tak mocne walki zakupioną porównać ſię nie może. Wfzytkie te korzyſci prawdziwe uſzczęſliwienie przynoszące, nie powinny być dobrych obywatelow ſkłaniać do ſprzyiania gwałtownym paſtwa całego odmianom. Wszakże im te powody iaſniejszemi były, tym żal nasz był dotkliwszym, po odkryciu iż ſię znalazła chociaź mała liczba poddanych, ktora ſię do tak zbrodniczych związkow wciągnąć dała.

Po uczynionym dochodzeniu odkryło ſię, iż rzeczywite wybuchnienie ſpisku tak niebeſpiecznego w roku zeszłym, było oznaczone w tey epoce, kiedy armia *Francuzka* rzekę *Lech* przeſzć miała. A chociaź wkroczenie tey armij było wſtrzymane przez wojska Cesarſkie, wszelako związki pomiędzy członkami tego ſpisku na tey i tamtey ſtronie *Renu* będącemi, gorliwie utrzymywane i poſuwane były aż do *Stycznia* r. t. w którym komiſſyja dochodzenie czyniąca prace ſwoie rozpoczęła. Wyznania niektórych obwinionych, i ſwiadectwa ſkładane innych oſob, okazują, iż zamiarem było bez pomocy *Francuzow* iedynie przez korzyſtanie z powodzenia oręza *Francuzkiego* podnieſć rewolucyą. Ta okoliczność całą naszą ſciągnęła uwagę, gdyż powiązana była z nieprzyzwoitym i ubliżającym uſzanowanie poſtępowaniem wydziałow i przekładaniami tylekroć powtarzanemi Stanow, do zrobienia oddzielnego pokoju z nieprzyjacielem, który oſtatniey wiosny wſród pokoju z kraiem *Wirtemberskim* w nieſpełna 3 tygodniach ſprawiał ſzkody na 2 milliony 700000 liwrow i był ſkłonny ſtoſownie do zamiarow będącego pod ów czas rządu, do rewolucyowania Xięſtwa tego. Te wfzytkie okoliczności zwrocily naszą takżę uwagę na rozmaite przez wydziały kraiove z *Francyą* potajemnie prowadzone, a przed Xiążęciem zawsze ukrywane negocjacye.

Jeszcze w *Liſtopadzie* roku 1797. szkodliwy zamiar przedsięwzięto aby do ſtanow z osobnemi liſtami kredencyonalnemi przyſłany był poſeł *Francuzki*. Wbrew woli naszego oycy, i rozkazow naszych w roku 1797. i 1798. był wyſłany od ſtanow do rządu *Francuzkiego* poſeł, który oddał mu poty urzędowe imieniem tychże ſtanow. Odtąd związki te przez ciągłe korespondencye utrzymać ſtarano ſię &c.

z *Stutgardu* dnia 18. *Kwietnia*.

Maiątki niektórych więznow Stanu ſiedzących w *Hohen Asperg* ſą ſkonfiskowane.

Minister ſtanu baron *Wollwarth* i *P. Hofſman*, którzy w roku przeszłym odebrali dy-miſſye, zamieſli przeciw Xiążęciu zaſkarżenie przed ſąd *Rzeszy* w *Wetzlar*, iż oni bez zezwolenia Stanow, a zatym w brew konſtytucyi kraiowej z urzędow ſwoich złożeni zoſtali. Stany do tey ſkargi przykładaia ſię.

Na dniu 29 *Kwietnia* nowy ſeym zwołany będzie, wſzyſkich umyſły w wielkim ſą z tego powodu oczekiwaniu.

z *Norkoping* dnia 16. *Kwietnia*.

Mowa, którą miał do Królowy mowca ſtanu rolniczego *Oloff Larſon* była naſtępująca:

„Gdy przed W. K. Mcią ſtan rolniczy przez nas deputowanych ſwoich pierwszy raz ſwoią najniższą wierność i radość składać ſię ośmiela, przeto W. K. Mość ſławkawie przebaczysz, iż proſtota tłumaczy ſię tylko uczuciem ſerca, zaiętego podziwieniem i napełnionego życzeniami. Ponieważ ſzczególnym prawem włoſcian *Szwedzkich* ieſt zgromadzać ſię przy Królu ſwoim z innemi ſtanami, dla zaſtánowienia ſię nad intereſami kraiowemi, przeto też ſtan rolniczy *Szwedzki* przez ſwoią wierność i miłość dla Króla i domu iego, w każdym ezaſie przykładał uſilowania, aby ſię nie pokazał niegodnym tak nieoſzacowanego przywileju ſwoiego. Wſzytko co tylko może przyłożyć ſię do ukontentowania Króla naszego, ieſt dla nas rzeczą drogą i ſzacowną. A iakże dopiero ſerca nasze nie mają być przeięte nacyſtſzą radością, gdy my w drogiey osobie W. K. Mei uznaiemy Królowę, którą własne ſerca Króla wybrało ſobie, dla oſłodzenia mu życia przez ſwoie wysokie i uymiające przymioty. Lecz więkſzą ieſzcze radością przeięci ieſteſmy na widok W. K. Mei iako ſzczęſliwej matki potęgunka z linii *Wazow*, który dzieci dziecinnych mądrością i miłością rządzić będzie, i rowny *Gustawowi* ſtanie ſię. Opiekę W. K. Mei i drogiey iey łasce poleca ſię zupełnie ſtan rolniczy.

Królowa odpowiedziała: „Z oſobliwſzą radością pierwszy raz przyimuję ſtan, który przez wierność i gorliwość ſwoią ku Królowi

i oyczyźnie tyle ſławy pożyſkał. Zyczę ſtanowi rolnikow wſzelkiego błogoſławieństwa Bożego, i zapewniam go o moiej łasce.

Stan rolniczy na wniosek włoſciana z *Oſterboten*, *Hans Michels*, poſtanowił podać innym ſtanom żądanie aby gdy włoſcianie nie zrzekli ſię praw ſwoich iakie mają do adminiſtracyi bankowej, i gotowi ſą zaręczenie za niego przyiąć na ſiebie, zoſtali takżę odtąd wezwani do dyrekcyi banku.

Procz tego ſtan rolniczy chce podać rozmaite wnioſki w celu rozszerzenia rozmaitych praw ſobie ſłużących.

W *Sztokholmie* panuje teraz febra kataralna z kaſzlem, która wielu ludzi życia pozbawia.

z *Zurich* dnia 11. *Kwietnia*.

Oſmy regiment huzarow *Francuzkich* przybył wczoray do naszego miasta, jutro ztąd wyruszył poſpieszając w okolice *Winterthur*. Dziſ ſię spodziewaia drugiego regimentu kawaleryi. Podług oſtatnich donieſień przechodzić ieſzcze mają różne bataliony piechoty przeznaczoney do wzmocnienia woysk w *Szwajcaryi* wschodniej. Podług rozkazow *G. Lecourbe* naprawiaia ſpieszno drogę z *Szaſuzy* do *Will* idącą. Kwatera główna *Francuzka* ma być niezwłocznie z *Bazyli* do *Kolmar* przenieſiona.

Od brzegu *Menu* dnia 19. *Kwietnia*.

Armie na przeciw ſiebie ſtoiające w uſtawicznym ſą poruszeniu, iuż to dla wzmocnienia, niektórych punktow na linij, iuż dla ukrycia przed ſobą zamiarow własnego ataku władza dziei naſtąpić mogącego; *Francuzi* ſciągaia znaczną ſię do *Hochheim*.—Liſty odebrane z *Liworno* pod dniem 2. *Kwietnia* donoszą, iż część armii *Francuzkiej*, która wſiadła na okręty w *Alexandryi*, przybyła iuż do *Syrakuzy*. Wszakże wiadomość ta ieſzcze potrzebuie potwierdzenia.

Od granic *Auſtryackich* d. 12. *Kwietnia*.

Poiutrze korpus *Kondeusza* wyrusza do *Włoch* przez *Klagenfurt*. W *Liworno* wſiadzie na okręty. Przeznaczeniem iego ma być zdobycie *Korsyki* za pomocą *Anglikow*.

Mowia iż celem wyprawy *Angielskiej* która z *Deal* wyszła, ieſt wylądowanie w prowincyach południowych *Francyi*.

z *Stockach* dnia 16. *Kwietnia*.

Na dniu 13. po przybyciu z *Włoch* kuryera do Generała *Kray* widzieć ſię dało powszechne w armij poruszenie. Główna kwatera wkrótce albo tu, albo do *Singen* przenieſiona będzie.

DODATEK.

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 5. MAJ A ROKU 1802. we WTOREK.

z Peterzburga d. 17. Kwietnia.

(z Gazety Dworskiej.

Ogłoszony tu został następujący Ukaz:

My Alexander I. &c.— „Chcąc zakonowi S. Jana Jerozolimskiego naszego przywiązania i szczególniejszey przychylności dać dowody, oświadczamy, iż go bierzemy w najwyższą naszą Cesarzką opiekę, i przyłożemy wszelkiej staranności dla przywrocenia mu iego praw, honorow, przywilejow i własności. Nakazujemy przeto naszemu Feldmarszałkowi Hrabie Mu *Mikołaiowi Soltykow* odprawiać urząd i powagę zastępcy W. Mistrza zakonu, i zwołać wielką radę dla ogłoszenia, iż wolą naszą jest, ażeby nasze stołeczne miasto jeszcze uważane było iako stolica zakonu S. Jana Jerozolimskiego, dopoki okoliczności nie dozwolą nadać mu W. Mistrza według statutow i dawney iego formy. W oczekiwaniu tego momentu nakazujemy iako Protektor zakonu, aby święta rada zatrzymała rząd zakonu, i uwiadomiła wszystkie języki i przeorstwa o niniejszym naszym oświadczeniu, a dla własnego ich dobra wezwiała do posłuszeństwa swym wyrokom. Niniejszą naszą deklaracją potwierdzamy obydwie w państwie naszym ustanowione wielkie Przeorstwa, *Rosyjskie i Katolickie* w używaniu udzielonych im dobr, przywilejow i administracyi; chcemy także, aby w imieniu nas Protektora zostawały pod dyrekcyą zastępcy wielkiego Mistrzostwa, Feldmarszałka naszego Hrabiego *Mikołai Soltykow*. Skoro za zgodą innych dworow będzie mógł być oznaczony czas i miejsce zwołania generalney kapituly zakonu S. Jana Je-

rozolimskiego, nappierwszym staraniem naszego Protektoratu będzie, kazać obrać W. Mistrza, któryby był godny przewodniczyć zakonowi, i dawney go exystencyi przywrócić. — Dan w Mieście naszym Cesarzkim *Peterzburgu* dnia 16 Marca 1801. a pierwszego panowania naszego.

(podpisano) Alexander.

Od granic Rosyjskich d. 16 Kwiet:

Naznaczony przez *Pawła I.* kantor Likwidacyiny został zamkniętym, a z postępowań łagodnych terazniejszego Rządu spodziewamy się, iż sekwestr z własności *Angielskich* wkrótce zdjęty i właścicielom powrocony zostanie. Handel z *Anglią* jest znowu wolnym.

z Stokolmu d. 14. Kwietnia.

Zeszłej Soboty stanął tu Szambellan *Rosyjski* Hrabia *de Pahlen*, dla oznaymienia Dworowi naszemu o śmierci *Pawła I.* i wstąpieniu na Tron terazniejszego Imperatora. Przywiezione przez niego depesze, odebrane zostały natychmiast do Króla z zapytaniem, czyli iest wolą Królewską, aby Hrabia do J. K. Mci pojechał, lub czekał na powrot iego.

Rząd tutejszy ogłosił urzędowy rapport o bitwie zaszłej pod *Kopenhagą* na dniu 2, z przyłączonemi wielkimi dla *Duńczykow* pochwałami.

Admirał *Szwedzki* *Cronstedt* w czasie bitwy dnia 2 towarzyszył Xiążęciu Następcy wszędzie gdzie było największe niebezpieczeństwo. Zaśluzony tem wojownik iest ten

sam, który przy boku *Guława III.* sławne zwycięstwo pod *Swenshsund* odniósł, a teraz jest naczelnikiem siły morskiej *Szwedzkiej*.

Nasza flotta galerowa jest w drodze do brzegów *Skanij* i już *Norkoping* przeszła.

Słychać, iż Król nasz powroci tu nazad na dniu 20.

z Kopenhagi d. 21. Kwietnia.

Tutejszy poseł *Rosyjski P. Lisakewicz* odebrał wczoray od dworu swego zlecenie oświadczenia Admirałowi *Parker*, iż Cesarz życzy sobie zakończyć po przyjacielsku zatargi między *Rosją* i *Anglią* zaszle. Poślano więc natychmiast w pogoń za tymże Admiralem, aby go uwiadomić o tym wpierv jeszcze, nimby mógł spotkać się z flotą *Rosyjską*. Mowią także, iż flocie *Rosyjskiej* nowe posłane są instrukcye. Doniesienia rozmaitych okrętów zgadzają się, iż flotta *Szwedzka* pokazała się przeszłego tygodnia przy *Bornholm*, lecz potym powrocifa nazad.

Przeszłej Niedzieli odebrał z wielkimi uroczystościami nasz krolewicz przyseggę wierności od swego batalionu z 1065 akademicznych uczniów składającego się, i oddał mu przeznaczone dla niego chorągwie.

Sekretarz legacyi *Rosyjskiej Jozefowicz* wyjechał do *Hamburga*. Adjutant zaś *Lindholm* do *Szwecyi* dla dania wyjaśnień żądanych od *Szwecyi* po zawarciu rozejmu z *Anglikami*.

Składki dla naszych rannych, tudzież wdów i sierot poległych w bitwie trwają dotąd. Drugą składkę złożyły tutejsze damy do wystawienia monumentu na wieczną pamiątkę dnia 2 Kwietnia.

Nelson za odebrany rozkaz Admirala *Parker*, aby się z nim połączył, tak spieszenie ztąd odpłynął, iż w nocy przy latarniach wodę zgłębiać musiano.

Flotta *Szwedzka* ma się znowu w *Karlskronie* znajdować.

Korpus Xiążęcia Następcy zeszedł Niedzieli odebrało chorągwie z rąk samego Xiążęcia,

przy wielkiej uroczystości, na które obay Officerowie *Francuzcy Lauriston* i *Berthier* przytomnemi byli, i wraz z Xiążęciem całe korpus oglądali.

Zapewniają, iż za pomocą negocyacyow żegluga neutralna znowu wolność swoją odzyska.

List *Nelsona* w momencie zdobywania liniow obronnych *Duńskich* był następujący:

Do Duńczykow braci Anglikow.

Lord *Nelson* postanowił oszczędzać *Danią* iak tylko przestanie czynić odpor; jeżeli zaś ogień z strony *Duńskiej* trwać będzie, tedy przymuszonym zostanie, wszystkie zajęte przez siebie okręty i pływające baterye popalić, i nigdy nie będzie w mocy jego uratować walecznych *Duńczykow*, którzy ie obraniali. Na okręcie Słoń dnia 2 Kwietnia 1801.

Nelson.

Xiąże Następca wysłał zaraz potym Generała Adjutanta *Lindholm* dla zapytania *Nelsona*, jaki był właściwie zamiar jego w wysłaniu statku armistycyinego. Na co *Nelson* dał następującą odpowiedź:

„Zamiarem Lorda *Nelsona* w wysłaniu statku armistycyinego była ludzkość. Będzie dla niego ukontentowaniem kiedy kroki nieprzyjacielskie ustaną, i ranni na ląd będą wysadzeni. Lord *Nelson* oddali jeńców z okrętów, swoje zaś zdobycze popali, lub z sobą zabierze, tak iak mu się naylepiey zdawać będzie. Zapewnia z winnym uszanowaniem Xiążęcia Następcę *Duńskiego*, iż on dzisiejsze zwycięstwo za największe iakie kiedy odniósł, poczyta, jeżeli toż, utorować może drogę do szczęśliwego między Monarchą jego i Krolem Jmcią *Duńskim* pojednania.“

(podpisano) *Nelson.*

z Hamburga d. 24 Kwietnia.

Xiąże *Karol de Hesse*n wstrzymał wszelkie rekwizycye na miasto nasze nałożone. Wszystkie nawet artykuły dotąd liwrowane zapłaconemi być mają. Oprócz tego Xiąże ten wygotował paszporty dla okrętów neutralnych

nawet do *Anglii* płynących, zdjęte beczki za znaki flujące, znowu rozstawiać rozkazał; zgolił wszystkie zawady handlu uprzątnął.

Kupcy tuteysi musieli złożyć klęgi swoje, i okazać wszelką własność *Angielską*. Xiążę *Karol de Hefsen* mieszka w pałacu przez miasto utrzymywanym. Stoł jego jest także kosztem miasta opatrywany. Co dzień ma 15. pułmów, i winą rozmaitego gatunku. Pod *Flensburgiem* miały się pokazać 6. fregat *Angielskich*, a przed *Kuxhawnem* dała się widzieć floty *Angielskiej* pod dowództwem Admirała *Dixon*. Admirał ten miał zagrozić bombardowaniem miastu *Glücksstadt*, jeżeli zgaszone latarnie niezwłocznie znowu zapalonemi nie zostaną.

Podług wiadomości niezawodnych, *Francuzi* chcą jeszcze tymczasowo iedno korpus nad *Renem* utrzymywać.

Generał *Sprengkporten* przejeżdżał przez *Frankfurt* nad *Menem* na dniu 19.

z *Hanau* d. 18 Kwietnia.

Wojska *Rosyjskie* ciągną w pięciu kolumnach nazad do kraiu swojego. Całe korpus składa się z 6456 głów. Xiążęta i Stany *Rzeszy*, przez których kraie przechodzić będzie, dostarczą mu kwatery potrzebnych.

Hrabia *Orłów* powraca nazad z *Drezna* do *Peterzburga*. W tym momencie przejeżdża tędy Konsyliarz Ambassady *Rosyjskiej* *Oubriel* kuryerem z *Paryża*. Hrabia *Kaliszew* wysłał go na dniu 14. do *Peterzburga*, zaraz po przybyciu do *Paryża* kuryera *Biondini*.

Rząd *Francuzki* oświadczył, iż choćby wszystkie wojska *Francuzkie* za *Ren* przeszły, iednakże wprzód żadne wojska *Niemieckie* do zburzonego zamku *Kassel* i do *Erenbreitsleinu* wkroczyć nie będą mogły.

Generalowie *Grenier* i *Commes* dali zapewnienie Xiążęciu Biskupowi *Wirtzberskiemu*,

iż może do rezydeneyi swojej powrócić. Miasto za powrotem jego ma być illuminowane.

Mowią, iż korpus *Mogunckie* do 3 tysięcy ludzi wynoszące przejdzie na żołąd *Austryacki*.

Od brzegów rzeki *Lech* d. 15. Kwietnia.

Armia *Reńska* tak iak teraz do kraiu powraca, wynosi najmniej 90,000. ludzi. Przy rozpoczęciu przeszło-roczney kampanij, łącząc w to korpus Generała *St Suzanne*, wynosiła 104,000. — Miasto *Ries* przez znaczne kwatunki wiele ucierpiało, gdyż całe lewe skrzydło pod Generałem *Grenier* przez *Nordlingen* i tameczne okolice przechodziło.

z *Stutgardu* d. 16. Kwietnia.

Wczoray i dziś znowu znaczna część *Francuzkiej* wielkiej głównej kwatery przybyła tu z *Augsburga*. — Wczoray przed południem nadciągnęła tu owa część Gwardyi Generała *Moreau*, która się była tymczasowo pozostawiła wraz z muzyką z 20. ludzi składającą się, i należącą do tego korpusu. — Dziś przed południem przechodziły iwszy i 3ci batalion 76tey pułbrygady powracającej z *Monachium* przez *Echterdingen* z muzyką *Turecką* przez nasze miasto do *Kansstad* i w poblizsze okolice. Drugi batalion zajął kwatery po drugiej stronie.

z *Medyolanu* d. 6. Kwietnia.

Zawczora Traktat pokoju z *Neapolem* uroczyście ogłoszony został. Stosownie do tego 12000 wojska Armij obserwacyney pomaszerowało dla zajęcia pułwyspu *Otranto*, aż do uyscia *Bradano*, 4 tysiące zaś wojska zajmie *Pescara*.

Wszystkie wojska *Francuzkie*, które zajmowały kray *Wenecki*, wyruszyły ztamtąd dla powrocenia się przez *Turyn* do *Francyi*.

z *Konstantynopola* d. 26. Marca.

Odebraliśmy tu wiadomość, iż Admirał *Keith* z wojskami pod dowództwem Generała *Aber-*

crombie zofstajęcemi, popłynął do Egiptu. Bardzo tu jesteśmy ciekawi skutku wyprawy Angielskiej, dotąd jednak żadne wiadomości nie nadeszły.

Z strony Pawła I. zofstały uczynione wielkie do Porty pretensye, które Rząd Turecki w stanie niebezpiecznym stawiają. Wspomniony Monarcha żąda, aby się Porta przeciw Anglii deklarowała.

DONIESIENIA.

Ponieważ Nayaśniejsze Monarchiczne rozrządzenia zaszły, aby posiadający dziedzice swe dobra w dwóch panowaniach, te dla ulokowania się w jednym kraju, nieuchybnie wysprzedawali się w drugim. Zaczem podaje się do wiadomości, iż dobra Wielmożnego Tomasza Gorayńskiego będące w Galicyi wschodniej w Cyrkule Bocheńskim są do sprzedania. 1.) Dębniaki i Rybaki z wsią Skaleczną pod samym miastem Krakowem, mające grunta orne, łąki, pastwiska, jezioro rybne, Cegielnię dwie nad samą Wisłą z bliskimi własnymi gorami kamienno-wapiennymi, folwark, stajnie murowane, fiodofy, fupchlerz, i inne przybudowania murowane, Browar obszerne z wszelkimi do niego porządkami, gruntu nieowo wymurowany i piwnice. Łądy Wilfy, przy których drzewa z rozmaitemi materyalami, budowniczymi i opakowem fławiają. Tutzież folwarczek nazwany Magazyn z szynkiem trunków, pod Puchowicami, z przewozem na Wisłę własnym. Oraz na rybakach dom z ogrodem i oficyną murowaną, dwie Oberze przy samym gościecu. Przewoz formalny na Wisłę pod zamkiem Krolewskim, który przewoz w połowie łądach Dębniackich dziedziczny. Te dobra maia Gospodarzy Numerow 92. 2.) Wieś Skotniki z Woytoftwem Sieczkowlki zwanym z dwiema folwarkami w ofiadłości 227 Nrow przy trakcie wielkim wołowym, Pańszczyznę znaczną mająca, Grunta orne łąki, Pastwiska obszerne, kamień Gipsowy, którym Krakowowi do fterca, fław i 3. sadzawek, młyn, karczma we wsi, austerya wielka nowa na woły pedzące, pół mili od Krakowa fytuowane. — 3.) Wieś Budosw przyległa granicom Skotnickim nad Wisłą, mająca grunta orne, łąki, Wikla, Cegielnią z gorami kamienno-wapiennymi, dwor, folwark, fiodofy. Stajnia i obory murowane. Do tej wsi dzieścina wytyczna w łopie w Koftrzu o granicę na zawsze przynależąca. — 4.) Wsie Berlecz, Płaszow, Rybity i Przywóz, z dwiema folwarkami w ofiadłości 235. Nrow w pańszczyźnie znaczney, w obszerności gruntu ornych, łąkach, pastwiskach, chruftach wicklowych, jezior. Te dobra pół mili od Krakowa ftykające się z miastem Podgorzem i przewoz na Wisłę pod Mogiłą mające. — 5.) Tegoż famego Dziedzica w zakordonowaniu Pruskim leżące dobra, nad rzeką Pilicą fplawną fiedm mil od Warszawy. Michafow gorny, Michafow dolny, wieś Bończa, Rudowica, Bońkowa, Wieś, Zdroyki. Mające pięć folwarków, rozległość wielką, łąki, pastwiska, lasy wszelkiego gatunku drzewa, zabudowania wszelkie, do których pomiar na Mappie każdy znajdzie na miejscu. Dobr tych intraty regelframi ekonomicznymi okaza się, a powinności i granice inwentarzami gruntuwemi opifane dowiodą się. O kupno tych Dobr wfzyfkich wymienionych z famyim wfciścicielem mieszkającym na Rybakach pod zamkiem Krakowlkim, rozmówić się każdy może.

Posiadaczom Skryptów pierwszego na rzecz W. Kacpra Boguckiego Pułkownika woysk Koron: pod d. 24. Grudnia 1792. na fummę czerw. zł: 1050. zł: 7. gr. 15. na którym iefz zapisana celfya przez tegoż Kacpra Boguckiego na rzecz W. Jana Boguckiego. Drugiego na rzecz W. Jozefa Leszczyńskiego Cześnika Rawlskiego pod d. 19. Czerwca 1792. na fummę 50.000. Zł: Pol: wydanych, z których pierwszy przez W. Domaszewskiego imieniem JW. Protę Potockiego, drugi zaś przez fawiego JW. Protę Potockiego podpisane zofstały. Daie się wie-dzieć iż są zapozwani aby fiofownie do Dekretów w Sądzie

Komiffyji Bankowej pod dniami 24. i 24. Kwietnia roku bieżącego zapadłych takowe dwa skrypta złożyli, a w przypadku niezłożenia umorzenie onych uznany będzie.

Uwiedomienie dla Ciężarney Pci Żeńfkiej.

Jeymość Pani Anna v. Marewiczowa, po złożoney dnia 1. Maja r. b. Przyfjdzie na przyjęcie, w Potwierdzeniu, z Berlina r. Lipfada 1800 roku umieszczone, chlubne łobie obowiązki odbierania płodu, umyśliła ofieść w Warszawie. Udziela przekonywających daley wyrazów Nadwornych, iż korzyścią z nauczyciela Wileńskiego Regnier, i inifney własney ciągłym przyłożeniem się nauki, przeświadczyła zbior Lekarzy i zdrowia trokliwy. Pera, którą zyskuia w oftużeniu z siebie ludzkość przez odobranie zgrzeczne, pierwsze światło ogląda mających fzanownych rodzaju ludzkiego fczepow, ufprawiedliwia ją w proźbie o też iak nacyęfzszą fposobność w Powszechności; przy ufurorczyfzszym z swej ftrony zaręczeniu iż iani czułość małżonków nad boleścią, ani radość urodzonemu w iey fkaranności nie wyprzejdzi. — Mieszka w Ryunku Star: Warszawy w domu JP. Gwoździeuwlkiego Nr: 53 na 2gim piętrze.

Dobra Lutobrog dziedziczne, między Bugiem i Narwą puf-tory mili od Pułtuka leżące w Polach rozległych, dobrych Łakach, Pastwiskach, znacznych Borach, Wodach, z wszelkim zabudowaniem, porządnym Ogrodem pięknym, z dwoma Młynami i dwoma Stawami, zgoła z wszelkimi wygodami, o 6 mil od Warszawy leżące; Ktoby chciał one kupić, udać się ma do W. Znamierowskięgo w Warszawie w Mennicy mieszkającego, od którego odbierze zupełną informacją, i dowie się o cenie.

TABELA

Generalna ceny zboż w znaczniejszych Miastach
Departamentu Warszawskiego Kameralnego
z miefiaca Kwietnia 1801. roku.

Inspekcya Konsyliarza Poborowego.	Na miarę Berlińską.				
	Pszenny.	Zyta.	Jęczmień.	owśa.	Grochu.
	Win-spel.	Win-spel.	Win-spel.	Win-spel.	Win-spel.
Nazwiska Miast.	R. gr.	R. gr.	R. gr.	R. gr.	R. gr.
<i>Inspekcya Łęczycka.</i>					
1. Piątek - - -	75 16	47 12	36 8	17 12	49 -
2. Kłodawa - - -	74 12	49 20	38 16	19 12	48 -
3. Kutno - - -	71 10	46 8	34 12	18 -	46 12
4. Łęczyca - - -	68 10	34 6	30 14	16 7	43 4
<i>Inspekcya Łowicka.</i>					
1. Inowłódz - - -	72 -	44 -	36 -	18 -	-
2. Rawa - - -	68 -	44 -	40 -	20 -	28 -
3. Łowicz - - -	64 -	36 -	32 -	16 -	18 -
4. Wiskitki - - -	68 -	40 -	36 -	18 -	30 -
<i>Insp: Warszawska.</i>					
1. Białą - - -	70 -	37 -	25 -	17 -	50 -
2. Błonie - - -	70 -	45 -	34 -	18 -	50 -
3. Czerk - - -	56 -	33 -	27 -	15 -	-
4. Gora - - -	54 -	33 -	27 -	15 -	-
5. Goszczyn - - -	72 -	40 -	34 -	18 -	72 -
6. Grodzisk - - -	68 -	45 -	34 -	17 -	50 -
7. Groiec - - -	64 -	36 -	34 -	18 -	60 -
8. How - - -	67 -	40 -	30 -	17 -	50 -
9. Mogielnica - - -	72 -	40 -	34 -	18 -	72 -
10. Mszczonow - - -	70 -	40 -	36 -	19 -	60 -
11. Nadarzyn - - -	65 -	36 -	30 -	19 -	56 -
12. Nowemifio - - -	72 -	40 -	24 -	14 -	50 -
13. Nowydwor - - -	72 -	45 -	35 -	10 -	50 -
14. Piaseczno - - -	68 -	41 -	37 -	20 -	83 -
15. Przybyszew - - -	60 -	36 -	30 -	18 -	38 -
16. Sochaczew - - -	68 -	40 -	34 -	16 -	48 -
17. Tarczyn - - -	94 -	34 -	34 -	18 -	72 -
18. Warka - - -	42 -	42 -	28 -	14 -	48 -
Miasto Warszawa z Przedmieściami, Praga i Skaryszewem	66 21	36 17	35 4	18 -	63 6